

“

Motorlu Taşıtlar Vergisinin Değerlendirilmesi ve Emisyon Bazlı Vergi Önerisi

Evaluation of Motor Vehicle Tax and Proposal for an
Emission-Based Tax

”

Arş. Gör. Dr. İskender Emrah KARAKAŞ*

Geliş(Submitted): 24.04.2025,

Kabul(Accepted): 28.05.2025,

Hakemli Makale

*Research Article
Araştırma Makalesi*

ÖZET

Motorlu taşıtlar vergisi, servet vergisi olarak ortaya çıkmış olup uygulandığı ülkelerde farklı isimlerle anılıyor olsa da uygulama açısından benzerlikler göstermektedir. Küresel ısınma ve iklim krizi dünya çapında çeşitli önlemlerin alınmasına yol açmıştır. Bu önlemler arasında, vergi düzenlemeleri önemli bir yer tutmaktadır ve motorlu taşıtlar vergilendirmesindeki dönüşümler bu çerçevede değerlendirilebilir. Özellikle son yirmi yılda, motorlu taşıtlar vergisi, servet vergisi özelliğinin ötesine geçerek, giderek artan bir şekilde çevresel hususları içermiş ve böylece bir çevre vergisi niteliği kazanmıştır. Bu bağlamda, özellikle Avrupa Birliği içinde motorlu taşıtların çevresel etkisini azaltmak için önemli çabalar sarf edilmiştir. ‘Kirlenen öder’ ilkesine dayalı bir vergi modeli oluşturmak için emisyonu dayalı standartlar sürekli olarak geliştirilmektedir. Avrupa Birliği’ndeki bu çabalar, karbon emisyonlarını azaltmada ve sürdürülebilir çevre politikalarını desteklemede kritik bir rol oynamaktadır. Bu çalışmada hem Türkiye’deki hem de uluslararası alandaki motorlu taşıtlar vergisi uygulamaları aktarılmakta, Türkiye’nin mevcut motorlu taşıtlar vergisi sisteminin çevresel etkileri dikkate alınarak nasıl daha etkili hale

getirilebileceğini tartışmakta ve emisyonu dayalı bir vergilendirme modeline geçişi önerilmektedir. Çalışmanın temel amacı, motorlu taşıtlar vergilendirmesinin çevresel sürdürülebilirlik bağlamında yeniden yapılandırılmasının gerekliliğini vurgulamak ve Türkiye için uygulanabilir bir politika önerisi geliştirmektir.

Anahtar Kelimeler: Motorlu Taşıtlar Vergisi, Çevre Vergileri, Küresel Isınma, Karbon Emisyonu.

JEL Sınıflandırması: H51, H23, Q53, Q54.

ABSTRACT

The motor vehicle tax originally emerged as a wealth tax. Despite the utilisation of disparate nomenclature across different countries, there are evident parallels in the implementation of this tax. In the context of global warming and the climate crisis, taxation has emerged as a significant policy instrument. Over the past two decades, there has been a gradual shift in the function of motor vehicle taxes, with an increasing emphasis on environmental objectives, thereby transforming into environmental taxes. The European Union has invested considerable effort in reducing the envi-

* Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İktisat Bölümü, iekarakas@yyu.edu.tr , <https://orcid.org/0000-0001-6685-1965>

Atıf(Citation): Karakaş, İ. E. (2025), Motorlu Taşıtlar Vergisinin Değerlendirilmesi ve Emisyon Bazlı Vergi Önerisi, Vergi Sorunları Dergisi, Haziran 441, 89-107.

ronmental impact of motor vehicles. Standards for emission-based taxation are being progressively refined to conform to the “polluter pays” principle. All of these developments are crucial in reducing carbon emissions as well as in promoting green policies. The present study examines motor vehicle taxation in Turkey and elsewhere, assesses Turkey’s present system against environmental criteria, and advocates the transition to an emission-based tax system. The main objective is to demonstrate that Turkey’s motor vehicle tax system must be redesigned to promote environmental sustainability and to propose a feasible and implementable policy initiative.

Keywords: Motor Vehicle Tax, Environmental Taxes, Global Warming, Carbon Emissions.

JEL Classification: H51, H23, Q53, Q54.

GiRiŞ

Türkiye’